

Eduskunnan hallintovaliokunta, kuuleminen 26.05.2021

Hallituksen selonteko eduskunnalle julkisen talouden suunnitelmasta 2022-2025

Julkisen talouden suunnitelma 2022-2025, sisäministeriön hallinnonala, liite 1 Suojelupoliisi

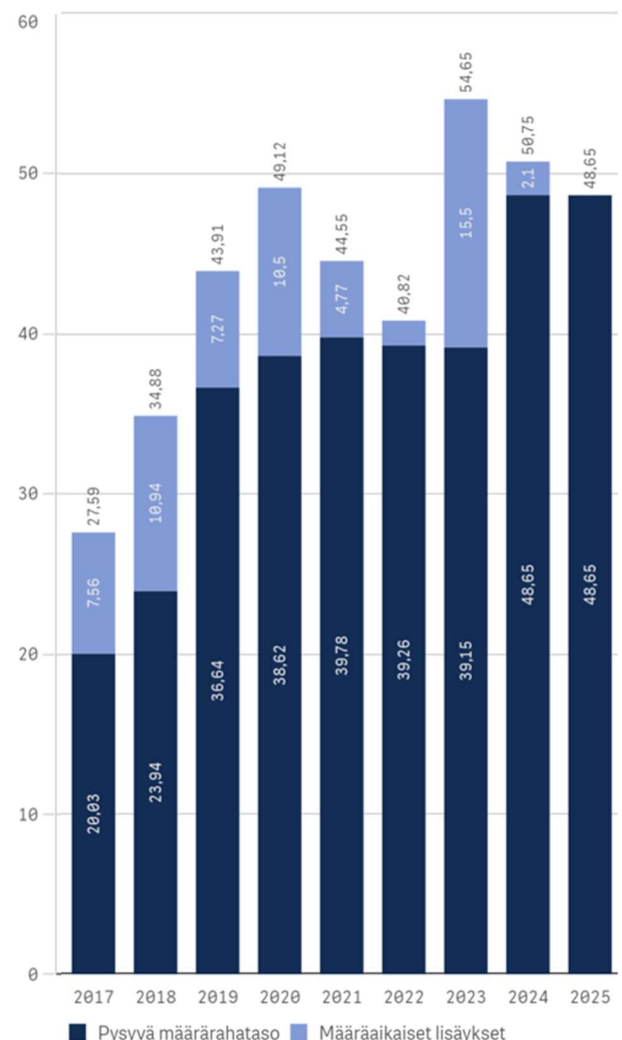
Suojelupoliisin toimintamenot (26.10.02)

Suojelupoliisin toimintamenoihin tehtiin tasokorotus tiedustelulainsäädännön voimaantulon myötä. Suojelupoliisin toimintamomentin (26.10.02) pysyvien määrärahojen taso varsinaisessa talousarviossa on noussut 2017 vuoden 20 milj. eurosta 2021 vuoden 39 milj. euroon (99 %). Kehyskauden lopussa 2025 taso on 49 milj. euroa. Henkilötyövuosien määrä on kasvanut vuosien 2017-2020 välillä 165 henkilötyövuodella (53%). Vuonna 2020 henkilötyövuosia oli yhteensä 474. Rahamäärältään merkittävimmät pysyvät lisäykset tänä ajanjaksona ovat keskittyneet uuden siviilitiedustelulain asettamien velvoitteiden toimeenpanoon ja merkittävimmät määräaikaiset lisäykset suorituskyvyn kehittämishankkeeseen. Vuodesta 2024 eteenpäin suojelupoliisille on myönnetty 9,5 milj. euron pysyvä lisäys uuden toimitilan vuokratilustusten nousuun.

Suojelupoliisin tavoitteena on pystyä toteuttamaan hallitusohjelman kirjaukset, joiden mukaan uuden tiedustelulainsäädännön tehokas ja asianmukainen soveltaminen varmistetaan ja tiedustelulakien resurssitarpeet huomioidaan. Uudet toimivaltuudet otetaan täysimääräisesti ja tehokkaasti käyttöön, jonka myötä ennakoivan ja merkityksellisen tiedustelutiedon jakaminen päätöksenteon tueksi valtionjohdolle ja yhteistyötahoille mahdollistuu. Suojelupoliisi suunnittelee myös muuttoa uusiin tiloihin nykyisistä Ratakadun tiloista. Supon kehittyminen tiedustelupalveluksi edellyttää viraston määrärahatason turvaamista kehyskaudella sellaiselle tasolle, mikä mahdollistaa kehitettyjen suorituskykyjen ylläpitämisen sekä uusiin toimitiloihin siirtymisen.

Tavoitteiden saavuttamista varten suojelupoliisin arvion mukaan toiminnallisesti tavoiteltava henkilötyövuosien taso olisi 500 pitkillä aikavälillä. Suojelupoliisi tarvitsee myös vuosittaisen lisäpanostuksen tietojärjestelmien ylläpitoon, jotta aiempien teknologiainvestointien hyödyt saadaan

Määrärahat (TA:t, LTA:t ja Kehys 2022-2025)

Sisäministeriö Inrikesministeriet

pysyviksi. Lisäksi suojelupoliisin uusi toimitila otetaan käyttöön näillä näkymin kehyskauden loppupuolella ja sitä varten vaadittava rahoitus on varmistunut; lukuun ottamatta muuttovuonna (arvio 2025) tarvittavaa kertaluonteista rahoitusta toimistokalusteisiin (1,5 M€). Toimitilahanke on kuitenkin suojelupoliisista ulkopuolisista syistä viivästynyt ja viivästymisellä on toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia esimerkiksi kohonneen vuokratason muodossa. Lisäksi, vanhenevat toimitilat luovat menopainetta ja kasvattavat yllättävien kulujen riskiä niin Helsingissä kuin muissakin toimipisteissä. Nykyisten väistötilojen kustannukset ovat jo nyt huomattavasti ennakoitua suuremmat.

Suojelupoliisi sai kehyspäättöksessä 2022-2025 välttämättömän 17,6 milj. euron lisäyksen uuden toimitilan ICT-varustamiseen liittyen. Lisäys liittyy Suojelupoliisin viime vuonna allekirjoittamaan vuokrasopimukseen. Suojelupoliisi siirtyy uusiin toimitiloihin niiden valmistuttua. Kehyspäättöksen ulkopuolelle jäi pysyvä ICT-ylläpidon rahoitus, joka on yhteensä 4,75 milj. euroa. Tietojärjestelmien ylläpitoon olisi tarvittu pysyvä lisäys jo vuodesta 2021 alkaen.

Kehyskauden alkupuolella suojelupoliisin rahoitustilanne on kohtalainen. Suojelupoliisi on viime vuosina saanut rahoitusta uusiin tehtäviin vastaamiseksi. Viraston kasvaessa nopealla aikataululla kaikkia hankintoja ja rekrytointeja ei ole ollut mahdollista toteuttaa suunnitellusti ja tämä on johtanut siirtyvän erän kasvuun. Myös korona on viivästyttänyt osaltaan tiettyjen toimintojen käynnistymistä. Vuodelta 2020 siirtyi vuodelle 2021 yhteensä 19,5 milj. euroa. Vaikka tästä siirtyvästä erästä on sidottu ICT-hankkeisiin n. 13,7 milj. euroa, niin suojelupoliisilla on kuitenkin taloudellista liikkumatilaa, jolla voidaan kompensoida tarvittavaa ICT -ylläpitorahoitusta vuoden 2021 osalta, mutta ei enää täysimääräisesti vuoden 2022 osalta ylläpitorahoituksen tarpeen kasvaessa. Pysyvän rahoituksen pitkittynyt varmistuminen aiheuttaa merkittävää epävarmuutta ja kasvattaa sopeuttamistoimenpiteiden todennäköisyyttä jo lähitulevaisuudessa.

Kehyskauden loppupuolella suojelupoliisin rahoitustilanne on heikko ja pysyvän ylläpitorahoituksen puuttuminen vaikuttaa toimintaan negatiivisesti. Toimitilahankkeen myöhästyminen sekä toimitilan varustamiseen tarvittavat kertaluonteiset summat luovat suuria menopaineita ja epävarmuutta vuosille 2023-2025. Suojelupoliisin toiminnan luonteen johdosta pääasiallinen sopeuttamiskeino on henkilöstösidonnaiset menot.

Henkilöstömäärän nosto 500 henkilötyövuoden tasolle on suojelupoliisin näkemyksen mukaan edellytys tiedustelulainsäädännön mukaisten tehtävien hoitamiseksi. Nykyrahoituksella henkilötyövuosimäärään kohdistuu merkittävä säästöpainne. Henkilötyövuosimäärään ja ICT-ylläpidon toteuttamiseen kohdistuvilla säästötoimenpiteillä tulisi olemaan hyvin merkittävä negatiivinen vaikutus toimivaltuuksien tehokkaaseen soveltamiseen. Vanhenevat toimitilat sekä myöhästynyt muutto luovat menopainetta ja kasvattavat yllättävien kulujen riskiä niin Helsingissä kuin muissa toimipisteissä. Nykyisten väistötilojen kustannukset ovat jo nyt huomattavasti ennakoitua suuremmat rasittaen peruskehystä vuosi vuodelta. Epävarmuus turvallisuusselvitysten tuottokehityksessä vaikuttaa turvallisuusselvitysrekisterin kehittämismahdollisuuksiin ja automatisointiratkaisujen käyttöönottoon.